

Z glosáře Pavla Blatného**DUCHOVNÍ HUDBA**

Jako praktikující katolík navštěvuji každou neděli chrám Páně – malý kostel v naší předměstské čtvrti. Zde zpívám buď známé mešní písně, z nichž mám nejraději Křížkovského Ejhle oltář Hospodinův září, nebo naslouchám ušlechtilým snahám chrámových sboristů vypořádat se třeba s Křížkovou Vánoční mší. Když tu jsem jednu neděli zažil něco, co jsem ještě nezažil. Bylo již léto, dveře kostelíka byly otevřeny do celého Brna, proto, když se ozvala kytara a trampský zpěv, domníval jsem se, že do mše nám proniká nějaká veřejná akce na náměstí. Posléze jsme pochopil, že kýžená hudba ke mně zalétá z kůru a že se tím představuje nový (už před tím avizovaný) chrámový soubor mladých, se zcela novou duchovní hudbou. Můj původní omyl – tj. že snad hraje nějaká trampská skupina z doby mého mládí – tato hudba však nijak nerozptýlila. Naopak, každým harmonickým obratem, jako časté mimotonální dominanty na 6. stupni, jen potvrzovala. Jakoby autoři z těchto let přesídlili do bezpečného a módního závětrí duchovna dnešních dní. Proto jsem podstoupil těžký vnitřní boj mezi ideologií a uměleckým cítěním, neboť většina mladých lidí v kostele se nacházejících začala okamžitě zpívat se skupinou; písně jí byly důvěrně známy. Jako katolík bych se měl radovat – tato hudba přece spojuje mladou generaci s tisíciletou tradicí církve, jako tvůrce, a tedy někdo, „kdo do toho vidí“, jsem se prudce ošíval u každé melodicko-harmonické banality i v populární hudbě už krutě nesoudobé. S moderním jazykem se tyto popěvky snažily propojit snad jen v sokolsky napsaných synkopách, kde nejděčnější slovo bylo právě Ježíš – Je-ží-ši etc. Co s tím? V tom jsem si ale vybavil rovněž nedávný zážitek, stojící však zcela na opačné straně hudebního spektra, a to provedení soudobé „Missy solemnis“ od soudobého avantgardisty na festivalu v Grazu „Steirischer Herbst“. Byla to jen doprovodná akce a autorem byl místní ctižádostivý regenschori. Zdánlivě tato mše, pohybuje se v oblasti Nové hudby, stála o několik cihel výše než kytarové zpívanky kostelních mládežníků. Materiál byl však stejně vyčichlý brak vybrakovaný z těch nepokleslejších odnoží Nové huby šedesátých let. Jen pro příklad: příchod kněze k oltáři byl doprovázen pekelným hřmotem rozběsněného gongu s totálním clustrem v celých varhanách (vyráběli ho hned tři snaživci) a hektickými glizandy v trombonech. Čekal jsem spíše, že závěrem vyšlehně z oltáře plamen a že sám satan opanuje následné dění. Leč nikoliv a nastojte – pan farář i místní publikum – spíše věřící – pravidelní návštěvníci chrámu – si pochvalovali, jak jsou „up to date“ zcela na výši doby.

Jistě, sám sobě mohu hned namítnout, že jsou asi i jiné duchovní písně těchto dnů než ty, co připomínají „osadu snů“ třicátých let; a také nové mše napsané třeba i tradičněji, ale s invencí. Otazníky však zůstávají: nakolik je v této duchovní hudbě skutečně toho duchovního a zejména toho soudobé du-

chovního – především pro toho, kdo duchovním životem každodenně žije a pokud je navíc sám tvůrcem, jak toto vše má vyjádřit a dále sdělit. A snad právě proto píše již deset let jistou mši (kterou si u mě objednal pan farář od sv. Jakuba v Praze) a nemám odvahu ji dokončit.

ZÁJEMCI

Pozor! Nejsou to zájemci o pozemek, koupi domu, bytu, ojetého auta, sbírky mincí, starých tisků, kafemlejnků či onakých banalit, nýbrž zájemci o mou maličkost a výsledky mé tvůrčí práce či všelikých jiných aktivit. Takže často jsou to tací, kteří za našincem běží „vizaví“ přes ulici s napřaženou pravicí a volají – „To jsem rád, člověče, že tě vidím. Co proboha teď děláš, že o tobě není v poslední době vůbec nic slyšet?“ To se pak odehrává zpravidla v čase, kdy den předtím jsem měl třeba profil v rozhlase nebo kdy jsem byl viděn v televizi, a to navíc (což je ovšem výjimečné) jak přebírám nějaký metál. Co mi zbývá, nastane-li aspoň taková situace, že před nebo po nějakém koncertu, mohu – najdu-li poblíž nějakou plakátovací plochu a nepřelesený plakát (často bývají přelepené ještě před koncertem, nejdéle vydrží filharmonické) – mohu dokumentovat, že přece jen žiji, ba že se i svým způsobem vyžívám. Jinak musím rezignovat a svého milého zájemce se ani nesnažím přesvědčovat. Asi by mi nevěřil, neboť „On“ to neviděl, „On“ to neslyšel. A správné je to „On“, neboť v podobných situacích se setkávám většinou s muži. Jsou ale opačné situace a zde zase dominují ženy. Takové chtějí být informovány, co bude. A to velmi precizně – kdy a kde, bude-li to s mou účastí, nebo jen ode mne a beze mne. U mediálních vysílacích časů chtějí vědět přesný čas, u veřejných akcí si žádají lístky – samozřejmě volňásky a samozřejmě i pro mužika, kamaráda, kamarádku, babičku i obě děti. Ješitnost mi nedá – telefonuji, mejluji, posílám pozvánky, přicházím osobně. Reakce bývá dvojího druhu. Slova díky provází mírné zpochybnění, jestli to tehdy a ondy časově vyjde. Nejlepší by bylo před tím ještě zavolat, zeptat se, připomenout a nakonec snad i raději přijít a sám zapnout televizi či vyladit rozhlas. Druhé reakce jsou již jednoznačné – to je skvělé, to musím vidět, slyšet, přijít – ale – safra, safra, ten den mám přece doktora, stání u soudu, odjezd do Tramtárije, příjezd dědečka z Tramtárije a... ryze soukromou věc – však mi rozumíš! To vše má pak jednu společnou pointu: přijde telefon – že tento týden nemám opravdu nic, nic mi tedy nebrání, abych teď nepřišla všude tam, kde se ti (vám) něco hraje. A já – často, když se takto naplní čas – musím říct: Tento týden? Tak bohužel, to i já nemám ausgerechnet vůbec nic. Takže z toho se pak dá usoudit, že – potkají-li tyto zájemkyně některého zájemce odpovídajícího úvodním řádkům mého příspěvku, mohou si říci společně: Co s ním je? V poslední době není o něm slyšet!